Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Col·lecció paleontològica procedent de Sant Llorenç d'Hortons de Vinseum

Sant Llorenç d'Hortons

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	Sant Llorenç d'Hortons
Alçada:	197

Coordenades:

Latitud:	41.46786
Longitud:	1.82452
UTM Est (X):	401842
UTM Nord (Y):	4591363

Classificació

Número de fitxa	08222 - 184
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Col·lecció
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal i física
Observacions protecció:	Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català
Accés	Restringit
Ús actual:	Científic
Titularitat	Pública
Titular:	VINSEUM (Plaça Jaume I, 1 - Vilafranca del Penedès)
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dc., 10/04/2013 - 02:00

Descripció

El fons paleontològic procedent de sant Llorenç d'Hortons de l'actual museu de Vilafranca del Penedès (VINSEUM) està format per diverses col·leccions de fòssils del Miocè procedent de diversos jaciments paleontològics sense determinar. Les fonts d'ingrés de les peces són diverses: Mossèn Lluís Via entre els anys 40 i 70 del segle passat, Rossend Olivella, la dècada dels 80, Jordi Plans, any 70 i Anton Moreno, a principis del present segle (2002-03). Altres peces consten com a font d'ingrés desconeguda, però molt probablement venen de prospeccions de Mn. Via o Rossend Olivella. Cal destacar els fòssils localitzats al jaciment de la Ctra. Sant Sadurní. Km 5,4: Ostrea (cota 6205, Lamelibranquis (c. 1082), Mytilus (c. 1086), Erassostrea gryphoides (c. 6226). Del jaciment de la Beguda Alta : Glycimeris sp. (c.6201), Rhinoceros (c. 1803). Del jaciment de Can Font (Riera): Pinnixa (Palaeopinixa) mytilicola (c. 3043). De varis jaciments indeterminats localitzats entre Sant Joan Samora, La Pedrera i Can Bach: Angulus sp. (c. 1049), Mytilus sp. (c. 1086), Venus sp. (c. 1111, Panope sp. (c. 1093), Tellina sp (c. 1104), Anomia ephippium (c. 6194), Cardium sp (c. 1056), Cardium hyans (c. 1057), Conos (Lithoconus) bergandi (c. 972). Del del jaciment de La Pedrera: plantes (fanerògames) (c. 4053), terres amb micro fòssils (micromoluscs, foraminífers) (c. 3080 i 3079), Lumaquela miocènica (c. 3129), vertebra de peix (c. 3202), Ditrupa cornea (c. 965), Lamelibranquis (c.1082), Barbatia láctea (c.1054), Tellina sp. (c. 1102), Neopiemondonte squarrosa (c. 6215), Trigonostoma scrobiculatum, Melogena cornuta, Tibia dentata Lordariensis i Pirenella picta mitralis, Pirenella gambitzensis, Turris rotata (c.1036), Natica millepunetata (c.1013), Phos polygonus (c.1025),etc. Del jaciment del Torrentfondo i La Riererusa : Tellina sp. (c. 1102), Lutraria sp (c.1078), Venus sp. (c.1111), Mactra (c. 1083), Tellina sp. (c.1104), Helix (c.1009). També consta una fitxa amb varis indrets indeterminats del municipi on s'ha localitzat Parascutella, Litodomus, Ostrea (c. 6217), Lamelibranquis (c.6082) i Lembulus pella(c.6117). Finalment, del jaciment de La Pedrera destaquen el Striarca láctea (c.1108), diversos bibalbs (c.1055), Lepton squamosum (c. 6117), Anadara buronica, Caricorbula revoluta c. 1054), etc.

Observacions:

La col·lecció paleontològica de VINSEUM és molt important perquè està formada amb holotips, fòssils originals que serveixen de referència mundial.

Història

La I Exposició d'Art del Penedès, celebrada a Vilafranca l'any 1926, fou una fita molt important pel futur cultural de la població i el seu museu. El pare Martí Grivé i la seva arribada al Col·legi de Sant Ramon de Penyafort, foren l'empenta definitiva. Va formar una col·lecció de fòssils i minerals de la comarca i s'interessà per l'arqueologia. Creà dins el col·legi el Museu Olèrdola, arrel del descobriment d'una sitja. L'any 1934 es va constituir una comissió mixta entre l'Ajuntament i el museu i es va obtenir un local cèntric, al costat de l'antic convent de Trinitaris. Mossèn Trens fou l'encarregat de muntar el primer museu. Aquella iniciativa havia de dur a la constitució, el 14 d'agost de 1935, del primer patronat del Museu de Vilafranca, presidit per l'alcalde de la vila. Finalment, el 26 de gener de 1936 fou comprat l'edifici ocupat per la taverna de Cal Noi Noi, antic palau reial del segle XII, que esdevindria la primera seu pròpia del Museu.
Per mediació de Mn. Trens, el comitè executiu de la I Exposición y Feria Oficial de la Viña y del Vino costejà una exposició arqueològica del vi, inaugurada al Museu en ocasió del certamen celebrat a Vilafranca l'estiu de 1943. En ella s'hi mostraren materials des de l'època dels ibers i fins el segle XIX. La mostra es completava amb l'exposició "El vino en las artes plásticas" i amb els diorames sobre la història del vi, obra dels pessebristes Campllonch i Albornà, segons un disseny de Lluís Maria Güell i amb la coordinació del pintor local Pau Boada. Poc després, la junta directiva decidí convertir l'exposició en una secció permanent d'arqueologia del vi, que més tard esdevindria el Museu del Vi, amb afegits posteriors. L'any 1944 s'inaugurava el primer museu del vi de l'Estat espanyol. A partir de la dècada dels seixanta, l' ingrés de

grans donacions van generar un fort impuls al Museu, que va veure ampliades les seves dependències amb l'objectiu d'adequar el patrimoni adquirit en noves sales d'exposició. Als anys setanta, el Museu inauguraria successivament les sales d'exposició de les noves col·leccions que marcarien els darrers trenta anys de la seva història: la col·lecció ornitològica del Penedès, del Sr. Pere Mestre Raventós; la col·lecció d'art i mobiliari del Sr. Antoni Pladellorens; la col·lecció d'art de Mossèn Trens; la col·lecció de ceràmica de Mossèn Bonet i l'ampliació de les col·leccions arqueològiques amb la tasca de Pere Giró.
L'any 2000, es crea l'entitat Museu de Vilafranca - Museu del Vi, Fundació Privada, gràcies a la col·laboració entre l'Ajuntament de Vilafranca i la Caixa d'Estalvis del Penedès, ara Banc de Sabadell. Amb això, el Museu enceta una nova etapa que l'ha de conduir a la renovació dels seus espais per tal d'equiparar-lo als Museus del segle XXI.